

dolíčila blíže ještě v odvolání, a nelze pochybovati o tom, že určovací nárok přesahuje meze původního žalobního nároku na plnění. Ani ve věci samé nejsou odůvodněny dovolatelovy výtky nesprávného právního posouzení. V podstatě jde o právní význam ustanovení čl. 10, odst. 4, všeobecných pojišťovacích podmínek, jež odpovídá doslovu § 29 zákona o pojišťovací smlouvě ze dne 23. prosince 1917, č. 501 ř. z., takže lze tohoto zákonného předpisu při výkladu užití, třebaže nenabyl ještě platnosti v době pro posouzení věci rozhodující. Podle správného výkladu jest právem pojišťovny ustanoviti dodatečnou lhůtu, je-li pojistník v prodlení s placením následné prémie, a nutné jest to jen tehdy, chce-li pojišťovna vyvoditi z prodlení pojistníkovy následky a přivoditi zrušení pojistného poměru (viz rozh. č. 10199, 10212 a 10414 Sb. n. s.). Na její vůli závisí, mají-li tyto následky nastati. Stranám ovšem není zabráněno, aby se nedohodly, že pro tentokráte následky tyto nenastanou přes to, že pojišťovna užila svého oprávnění a určila dodatečnou lhůtu za předpokladů čl. 10, odst. 4, všeobecných pojišťovacích podmínek. Že v souzeném případě došlo k takovéto dohodě stran, vystihl odvolací soud správně. Smysl dopisu žalovaného ze dne 4. října 1933 nelze omezovati tak úzce, jak to činí dovolatel, uváží-li se, oč šlo, totiž o možné zrušení pojistného poměru právě na základě neplacení prémie, jejíž zaplacení žalovaný přislíbil v dopisu tom do konce října 1933. Jestliže pojišťovna tento přislíb neodmítla neprodleně (§ 862 obč. zák.), ba naopak jej přijala výslovně, třebaže až po tříměsíční lhůtě podle čl. 10, odst. 4, dotčených podmínek, jest míti za to, že se vzdala pro tentokráte oprávnění vyvoditi v tomto směru důsledky podle řečeného ustanovení všeobecných podmínek a že došlo o tom k dohodě stran, a to již na základě onoho zákroku žalovaného. Odvolací soud posoudil tudíž věc správně po právní stránce, dospěl-li k závěru, že nebyl zrušen pojistný poměr ve smyslu čl. 10, odst. 4, všeob. poj. podmínek.

Čís. 15854.

Proti žalobě vymáhajícího věřitele, jemuž byla pohledávka povinného dlužníka přikázána k vybrání, nemůže poddlužník namítati započtením pohledávku příslušející mu proti vymáhajícímu věřiteli.

(Rozh. ze dne 25. února 1937, Rv I 1370/35.)

Proti žalobě vymáhajícího věřitele podle § 308 ex. ř. namítl žalovaný poddlužník započtením pohledávky, jež měl proti žalobci, vymáhajícímu věřiteli. P r v ý s o u d, vyhověv žalobě, uznal tyto pohledávky důvodem po právu. O d v o l a c í s o u d vyslovil, že započtením namítané pohledávky se nehodí k započtení.

N e j v y š š í s o u d, nevyhověv dovolání, uvedl v otázce, o niž jde, v

d ů v o d e c h :

Přikázáním pohledávky k vybrání nevstupuje vymáhající věřitel v hmotná práva povinného jako postupník, jest však podle § 308 ex. ř.

oprávněněn vymáhati přikázanou mu pohledávku jak mimo soud, tak i na soudě, a to vlastním jménem, avšak na účet povinného (rozh. č. 5169 a 15390 Sb. n. s.). Vymáhá-li tudíž vymáhající věřitel pohledávku dlužníkovu přikázanou mu k vybrání, nejedná jako nový, samostatný právní podmět, odlišný od povinného, nýbrž uplatňuje tím vpravdě nárok dlužníkův. Z toho však plyne, že proti žalobě vymáhajícího věřitele nemůže poddlužník vznést námitky z jeho právního poměru k vymáhajícímu věřiteli, a zejména nemůže proti takové žalobě vymáhajícího věřitele namítati započtením pohledávku, jež mu přísluší proti vymáhajícímu věřiteli, neboť vzájemnost nároků — jinak stejnorodých a dospělých —, která podle § 1438 obč. zák. jest nezbytným předpokladem započtení, jest v tomto případě jen zdánlivá, ježto vpravdě jde o pohledávku povinného vůči poddlužníku na jedné a o pohledávku poddlužníka proti vymáhajícímu věřiteli na druhé straně. Stejně tak nemohl by vymáhající věřitel proti žalobě poddlužníkově započtením namítati pohledávku, kterou uplatňuje podle § 308 ex. ř. sice vlastním jménem, ale na účet dlužníkův.

Čís. 15855.

Nepřípustnost odpůrcí žaloby proti dlužníkovi odporovatelovu o to, aby byl jako vlastník nemovitosti uznán povinným trpěti vklad knihovní přednosti vykonatelné pohledávky odporovatelovy před zástavním právem, které bylo vloženo pro pohledávku zástavního věřitele zároveň žalovaného odpůrcí žalobou. K této nepřípustnosti jest přihlédnouti i bez námítky.

(Rozh. ze dne 25. února 1937, Rv I 1981/35.)

Žalobce se domáhá výroku, aby bylo uznáno právem, že žalovaný Matěj B. je povinen trpěti, a) aby zástavní právo zapsané pro něho na nemovitosti (zároveň) žalovaného Václava B-a bylo převedeno na žalobce ve prospěch jeho vykonatelné pohledávky a b) aby byla vložena knihovní přednost pohledávky žalobcovy před uvedeným zástavním právem Matěje B-a. Tvrdí, že k vkladu zástavního práva pro žalovaného Matěje B-a došlo v úmyslu zkrátiti věřitele žalovaného Václava B-a a že spolužalovaný Matěj B. o tomto zkracovacím úmyslu Václava B-a věděl, po případě musil věděti. Prv ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d zamítl žalobu proti Václavu B-ovi a uznal Matěje B-a povinným trpěti, aby žalobce v pořadí zástavního práva zajištěného pro jeho pohledávku a z této pohledávky uspokojil své vykonatelné pohledávky, potvrdiv jinak stran tohoto žalovaného rozsudek prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobcovu do rozsudku odvolacího soudu, pokud jím byla zamítnuta žaloba podaná proti Václavu B-ovi.

D ů v o d y:

Václav B. jest dlužníkem žalobcovým a jest přisvědčiti odvolacímu soudu, že odpůrcí žaloba nemůže v souzeném případě směřovati proti dlužníkovi. Podle § 13 odp. ř. jest odpůrcem odporovatelovým přede-